

**DEN NORSKE KIRKE
MALVIK KIRKELIGE FELLESRÅD
KIRKEVERGEN**

Hommelvik, 03.09.2010

Det kongelige Fornyings-, Administrasjons-
og kirkedepartement
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref:201001734-/POG

HØRINGSUTTALELSE

Vedlagt oversendes særutskrift av Sak 15/2010 i Malvik kirkelige fellesråd.

Fellesrådet vedtok en høringsuttalelse som til departementets høringsnotat om endringer i gravferdslov og kirkelov.
Høringsuttalelsen følger vedlagt.

Vennlig hilsen

Jan Rynning

Kopi: Biskopen i Nidaros, Prosten i Stjørdal

Særutskrift for Malvik kirkelige fellesråd

Tid: 02. september 2010

Malvik kirkelige fellesråd har i møte den 02. september 2010 hatt følgende sak til behandling:

15/2010 Høringsuttalelse- endringer i gravferdslov og kirkelov

VEDTAK

Vedlagte høringsforslag oversendes Det kongelige fornyings-, administrasjons- og kirkedepartement som Malvik kirkelige fellesråds høringsuttalelse.

Rett utskrift
Malvik kirkelige fellesråd

Jan Rynning

HØRINGSUTTALELSE TIL NY GRAVFERDSLOV

Malvik kirkelige fellesråd har mottatt ”Forslag om endringer i gravferdsloven og kirkeloven”. Fellesrådet har behandlet høringsnotatet i sitt møte den 02.09.2010. Fellesrådets uttalelse følger punktene i høringsnotatet.

4, Religiøst begrunnede ønsker ved gravlegging

Til 4.1 Kunnskap, kjennskap og samhandling

Det er en forutsetning for at gravlegging kan skje med respekt for avdødes religion og livssyn er kunnskap om ulike religioner og livssyn. Etter hvert som samfunnet blir mer pluralistisk, blir dette viktigere. Det gjelder i samfunnet generelt og for gravferdsmyndighetene spesielt.

Forslaget til endring i gravferdsloven § 23 støttes.

Til 4.2 Hovedbestemmelse om hensynet til avdødes religion eller livssyn

Som forslaget antyder er forslaget til nytt første ledd i § 1, ”Grunnleggende bestemmelser” en presisering av det som i dag er praksis. Fellesrådet støtter forslaget.

Derimot er det litt mer uklart hva en mener når en med dette samtidig åpner for å ”fravike gjeldende regelverk når det er rimelig og nødvendig” for å imøtekomme ulike ønsker. Her bør det være noen retningslinjer, ellers vil vi kunne få svært ulik praksis rundt om i de ulike kommunene.

Til 4.3 Særskilt tilrettelagte graver

Fellesrådet er enig i målet om å få tilrettelagte graver for religiøse minoriteter. Den største gruppen er nok muslimer, men vi har også andre, bl.a. jøder og hinduer. Det bør bl.a. legges til rette for at hinduer kan få overvære kremasjonen.

Lovforslaget legger til grunn at dette ikke utløser nye utgifter for fellesrådet og kommunen. Denne endringen mener vi vil føre til øke utgifter både til tilpassninger, administrasjon og omregulering av gravlunden eller kjøp av tjenester i andre kommuner. Fellesrådene har ofte stram økonomi, og denne ekstrautgiften bør kompenseres. Med denne forutsetningen støtter vi intensjonen i forslaget.

Til 4.4 Kirkegård – betegnelse og beliggenhet

”Kirkegård” er godt innarbeidet i det norske språk. Fellesrådet vil likevel slutte seg til endringen av tittelen på loven. Samtidig ønsker fellesrådet at en fortsatt bruker kirkegård på gravlunder rundt kirken, slik høringsnotatet åpner for. Dette bør også brukes i lovteksten; ”gravlunder og kirkegårder”.

Til 4.5 Fra vigsling av kirkegård til seremoni på gravlund.

Dette punktet er kanskje det mest problematiske i høringsnotatet. Departementets iver for å imøtekomme minoriteter fører til et forslag om å fjerne vigslingen av kirkegårder og gravlunder ved å innføre det nøytrale begrepet seremoni. Denne seremonien *”må ikke utformes eller gjennomføres slik at den forhåner eller på en krenkende eller sårende måte viser ringeakt for de andres tros- eller livssynssamfunnene.....”*

Forslaget virker søkt og skaper problem vi tidligere ikke har hatt:

- Forslaget kan tolkes slik at tidligere vigslingeritualer har forhånet, krenket, såret eller vist ringeakt for andre tros- eller livssynssamfunn. Fellesrådet kan ikke se at det har vært tilfelle
- De aller fleste velger en kirkelig begravelse. Undersøkelser viser også at en er fornøyd med kirkens medvikning i forbindelse med begravelsen. Når en velger kirkelig begravelse, må vi gå ut fra at de også ønsker at gravlunden eller kirkegården skal være vigslet.
- Vi har ikke inntrykk av at andre kirkesamfunn og organisasjoner i Norge problematiserer dagens ordning. Det gjelder heller ikke Humanetisk forbund eller andre religioner.
- Intensjonen med forslaget er å ikke vise ringeakt eller krenkende holdning overfor andre. Ved den foreslåtte §5 viser en ringeakt for den store majoritet. Gravleggingen skal også skje med respekt for majoritetens religion/livssyn.
- De som ikke velger en kirkelig seremoni i forbindelse med begravelsen har ikke gjort noe stort problem av jorden er vigslet. Dette er ofte en handling uten mening og betydning for dem.
- På en gravlund/kirkegård er familiebåndene ofte sterke. I samme familiegrav ligger kristne og mennesker som ikke anser seg som kristne. Dette har ikke vært et hørbart problem. Hvilke deler av gravlunden/familiegraven skal ikke vigsles?
- Ordninger som en før har akseptert som greie og gode blir problematisert. De har lang tradisjon og ønsket av den store majoritet.

- Hvem definerer om en seremoni er krenkende eller sårende og viser ringeakt for andre? Det kan for eksempel bety at kirkens rituale ikke kan benyttes pga at annerledes troende finner det krenkende.

Malvik fellesråd kan ikke støtte ordlyden i forslaget til ny § 5, og ønsker at dagens ordning videreføres.

Til 4.6 frister ved gravferd og kremasjon

Malvik kirkelige fellesråd ser fornuften i de endringene form foreslås i §§ 10, 12 og 13 og støtter disse.

Men også her vil vi peke på at det ikke er tatt høyde for de merutgifter dette vil kunne medføre. Det kan bl.a. fremtvinge større lagerkapasitet og krav til riktig oppbevaring i påvente av gravferden. Fellesrådet forutsetter at dette må kompenseres økonomisk.

Til 4.7 Askespredning

Ingen kommentar

Til 4.8 Gravferdslovgivingens allmenne karakter

Fellesrådet ser at høringsforslaget legger opp til en svært allmenn karakter av noe som for de aller fleste blir sett på som naturlig å knytte til kirken. Vi ser ikke at det er noen god grunn til å oppheve § 20 annet ledd siste punktum og §9 sjette ledd. Dette er viktig informasjon (allmennkunnskap) til dem som ønsker kirkelig medvirning ved gravferden.

Det forholdet som dagens §20 og §9 peker på må ivaretas i lovverket.

Til 4.8.2 Saksbehandlingsregler vedrørende kremasjon og gravlund

Forslag til endring i gravferdslovens § 4

Intensjonen om at kommunen skal gi sin tilslutning i forbindelse med utvidelser med mer når det gjelder gravlunder støttes. Men fellesrådet mener at det bør stå : "...gravlunder og kirkegårder.." i lovteksten. Det vil fortsatt være mange eksisterende kirkegårder anlagt rundt kirker som skal utvides. Forslaget har forutsatt at en fortsatt kan benytte betegnelsen kirkegårder når gravlunden er i tilknytning til en kirke.

Spørsmålet om menighetsmøtets plass kommenteres senere.

5. Andre spørsmål vedrørende gravferdsloven

Til 5.1 Rett til grav for dødfødt barn med mer.

- §6. Rett til grav, nytt første ledd støttes.
- § 9 Hvem sørger for gravferden støttes

Til 5.2 Kremasjon som gravferdsnorm

- §10 Kremasjon - støttes

Dette er alle greie presiseringer og endringer.

Til 5.3 Endring av meldingsrutiner

Fellesrådet har ikke merknad til forslaget om at kravet i § 10 fjerde ledd og i § 11 om at det skal fremlegges legeerklæring ved dødsfall, og kravet i § 11 om at det skal fremlegges kopi av kremasjonsregisteret oppheves.

Til 5.4 Krigsgraver

Forslaget til ny § 23a støttes

6. Endringer i kirkeloven

Malvik fellesråd har ikke merknad til endringene i kirkelovens §2, §5, §6 og § 9.

Endringen i § 11 innebærer en for sterk redusering i menighetsmøtets betydning som lokalkirkelig organ. Høringsforslaget problematiserer ikke dette ut over at de valgte organene ivaretar disse spørsmålene. Med en slik argumentasjon kan menighetsmøtet avskaffes. Det tror vi ikke er riktig på det nåværende tidspunkt. Menighetsmøtet kan til tider skape engasjement for kirken og det kirkelige arbeidet. Dette ser vi som positivt og demokratisk. Derfor må ikke arbeidsoppgaver nå fjernes uten større debatt. Kirkelovens § 11, annet ledd bokstav c og d bør videreføres.

Til 6.2 Harmonisering med barneloven

Fellesrådet skjønner den juridiske begrunnelsen for å fjerne kirkelovens §3, nr 4 andre ledd siste punktum pga at intensjonen i punktet ivaretas av barnelovens §31. Fellesrådet støtter likevel ikke forslaget om å fjerne punktet fra kirkeloven.

Til 6.3 Justeringer som følger av endringer i gravferdsloven

Det vises til vår uttalelse til punkt 4.4. Da kirkegård fortsatt skal være et begrep som kan benyttes for eksempel i tilknytning til en gravlund i tilknytning til en kirke, før kirkelovens § 14 b lyde: ”anlegg, drift og forvaltning av gravlunder og kirkegårder”. Tilsvarende i § 15b: ”utgifter til anlegg og drift av gravlunder og kirkegårder”.

Når det gjelder den foreslåtte endring i kirkelovens §11, viser fellesrådet til sin uttalelse ovenfor. Høringsnotatet sier at dette ikke begrenser menighetsmøtets uttalerett i og med at menighetsmøtet kan uttale seg om alle de sakene det selv ønsker å ta opp. Dette er på ingen måte et holdbart argument. På hvilket grunnlag skal menighetsmøtet innkalles, og hvem skal innkalle? Dette er en klar svekking av det kirkelige demokratiet. Dersom en ønsker endring i menighetsmøtets funksjon, bør dette tas opp skjærskilt.

Forslaget støttes ikke

Til 6.4 Tilsetting av Kirkerådets sekretariat

Forslaget støttes

Til 6.5 Politiattest

Forslag til endring i § 29 Krav om medlemskap mv.

Dette er et svært positivt forslag som fellesrådet støtter.

Til 6.6 Krav om medlemskap i DNK for lærere ved teologiske fakultet

Forslag til endring i § 29 Krav om medlemskap mv.

Fellessrådet har ingen merknader.

Til 6.7 Kirkebokføring

Forslag til nytt andre ledd støttes fullt ut.

Til 6.8 Klageadgang for vedtak etter offentlighetsloven

Fellessrådet støtter det foreslåtte tillegget i andre ledd i kirkelovens § 38.

Til 6.9 Særskilte ugildhetsbestemmelser.

Forslaget til endring i kirkelovens §38, saksbehandlingsregler er en riktig og grei presisering.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

Fellesrådet tror at flere av endringene som foreslås i gravferdsloven og kirkeloven kan medføre et økt kostnad for fellesråd og kommune. Bl.a. vil mange øke sine forventninger til den tjenesten gravferdsmyndighetene skal yte. Andre og mer tilrettelagte anlegg vil koste mer. Det blir også en del mer byråkrati med jevnligte møter med ulike tros og livssynsgrupper.

Fellesrådet vil be om at departementet ser nærmere på de økonomiske konsekvensene av endringene.